

Prilog 1. Prometni znakovi

Prometni znakovi su abeceda komunikacije u cestovnom prometu. Prometne znakove moraš poznavati, razumjeti i postupati u skladu s njima.

Prometni znakovi su određeni oblikom, bojom i simbolom na znaku. Svaki znak ima svoje ime, no u prometu je mnogo važnije poznavati značenje prometnog znaka, jer o njemu ovisi tvoje postupanje.

Vrste znakova u prometu

1. Znakovi opasnosti
  2. Znakovi izričitih naredbi
  3. Znakovi obavijesti
1a. 2a. 3a. Dopunske ploče
  4. Znakovi obavijesti za vođenje prometa
  5. Promjenjivi prometni znakovi
  6. Prometna svjetla i svjetlosne oznake
  7. Oznake na cesti
- Uređuju promet
- Vode promet
- Upravljavaju prometom
- Usmjeravaju, obavještavaju i vode

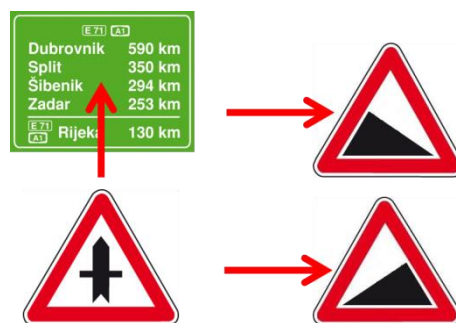
Kako ćeš učiti prometne znakove?

Prvo nauči vrstu i naziv prometnog znaka. Za sigurnu vožnju važno je znati značenje i postupanje u skladu s prometnim znakom.

Znak je važno na vrijeme uočiti, prepoznati, razumjeti i točno postupiti prema značenju (poruci) znaka.

Zapamti!

Znakovi se gledaju (čitaju) u smjeru vožnje odozdo prema gore, i s lijeva na desno!

Za lakše i jednostavnije učenje, kao i praktičnu primjenu, koristi sljedeći redoslijed kod učenja prometnih znakova:

- naziv prometnog znaka,
- značenje prometnog znaka,
- razumijevanje poruke prometnog znaka,
- postupak prema prometnom znaku.

Uz prometne znakove može biti pridodana dopunska ploča koja pobliže određuje značenje prometnog znaka. Dopunska ploča može se od nositi na vrijeme, razmak, dužinu dionice ili na vrstu vozila.

ZNAKOVI OPASNOSTI

ZNAKOVI OPASNOSTI - upozoravaju na opasnost i obavještavaju o prirodi opasnosti, odnosno označuju blizinu mjesta na cesti ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

Opasnosti na cesti

Ukazuje na opasnost za koju nije predviđen poseban znak opasnosti. Često dopunska ploča označava vrstu opasnosti. Smanji brzinu i očekuj opasnost.

Raskrižje cesta iste važnosti

Smanji brzinu i povećaj oprez. Postupno se približavaj i usmjeri pogled na vozila s bočnih strana. Pripravi se na zaustavljanje. Propusti vozila s desne strane.

Raskrižje sa sporednom cestom pod pravim kutom

Povečaj pozornost. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s lijeve ili desne strane.

Spajanje sporedne ceste pod pravim kutom s lijeve strane

Cesta se spaja pod pravim kutom s lijeve strane. Povečaj pozornost i prilagodi brzinu. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s lijeve strane.

Spajanje sporedne ceste pod pravim kutom s desne strane

Cesta se spaja pod pravim kutom s desne strane. Povečaj pozornost i prilagodi brzinu. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s desne strane.

Spajanje sporedne ceste pod ostrim kutom s lijeve strane

Cesta se spaja pod ostrim kutom s lijeve strane. Povečaj pozornost i prilagodi brzinu. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s lijeve strane.

Spajanje sporedne ceste pod ostrim kutom s desne strane

Cesta se spaja pod ostrim kutom s desne strane. Povečaj pozornost i prilagodi brzinu. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s desne strane.

Zavoj ulijevo

Smanji brzinu vožnje. Povečaj pozornost. Ne sijeci zavoj, može izazvati sudar. Ne pretječi.

Zavoj udesno

Smanji brzinu vožnje. Povečaj pozornost. Treba se pripremiti na mimoilaženje. Ne pretječi.

Dvostruki zavoj ili više uzastopnih zavoja od kojih je prvi nalijevo

Prilagodi brzinu a prema potrebi uspori. Pripremi se na uzastopno svladavanje više zavoja.

Dvostruki zavoj ili više uzastopnih zavoja od kojih je prvi nadesno

Prilagodi brzinu a prema potrebi uspori. Pripremi se na uzastopno svladavanje više zavoja.

Opasna nizbrdica

Smanji brzinu. Koči s predklima. Ne dozvoli da bicikl juri nizbrdicom.

ZNAKOVI OPASNOSTI

ZNAKOVI OPASNOSTI - upozoravaju na opasnost i obavještavaju o prirodni opasnosti, odnosno označuju blizinu mjesta na cesti ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

Opasna uzbrdica

Ispred tebe je uzbrdica. Vozi uz desni rub kolnika. Ne krivudaj cestom. Veliku uzbrdicu prijedi gurajući bicikl.

Suženje ceste

Prilagodi brzinu vožnje, tako da se prema potrebi možeš zaustaviti. Ne preteči. Prema potrebi, propusti vozila iz suprotnog smjera.

Suženje ceste s desne strane

Prilagodi brzinu vožnje. Po potrebi prije suženja zaustavi bicikl. Prati vozila iz suprotnog smjera i prema potrebi ih propusti.

Suženje ceste s lijeve strane

Prilagodi brzinu vožnje. Prati vozila iz suprotnog smjera. Imaš prednost prolaska.

Neravan kolnik

Pred tobom je neravan kolnik zbog prijevoja ili izbočine. Smanji brzinu i povećaj pozornost. Očekuj vozilo iz suprotnog smjera.

Neravan kolnik

Pred tobom je neravan kolnik zbog ulegnuća i izbočina. Smanji brzinu, može doći do zanošenja i gubljenja ravnoteže.

Neravan kolnik

Pred tobom je neravan kolnik zbog ulegnuća. Smanji brzinu. Zbog udara možeš izgubiti kontrolu nad biciklom.

Sklizak kolnik

Smanji brzinu jer je moguće loše prijanjanje guma. Moguće je zanošenje ili klizanje bicikla. Izbjegavaj kočenje i nagle pokrete upravljačem.

Kamenje pršti

Smanji brzinu vožnje. Drži siguran razmak iza vozila. Pazi kod mimoilaženja. Može doći do zanošenja bicikla. Ne koči naglo.

Kamenje pada

Smanji brzinu vožnje. Kamenje može padati na cestu ili ležati na cesti, posebno nakon kiše. Pazi na vozila ispred tebe jer mogu naglo kočiti. Ne čini nagle pokrete upravljačem.

Nailazak na prometna svjetla

Povećaj pozornost i očekuj semafor. Vozi tako da možeš sigurno zaustaviti bicikl ispred semafora.

Nailazak na prometna svjetla

Povećaj pozornost i očekuj semafor. Vozi tako da možeš sigurno zaustaviti bicikl ispred semafora.

ZNAKOVI OPASNOSTI

ZNAKOVI OPASNOSTI - upozoravaju na opasnost i obavještavaju o prirodi opasnosti, odnosno označuju blizinu mjesta na cesti ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

Radovi na cesti

Smanji brzinu vožnje. Obrati pozornost na radnike, građevinska vozila, strojeve i građevinski materijal na kolniku.

Promet u oba smjera

Povećaj pozornost, znak te upozorava na mjesto gdje jednosmjerna cesta postaje dvosmjerna. Pazi kod mimoilaženja.

Raskrižje s kružnim tokom prometa

Povećaj pozornost. Ako na ulasku u kružni tok postoji prometni znak "TROKUT", onda propusti vozila u kružnom toku.

Poledica

Smanji brzinu jer je loše prijanjanje guma, zbog poledice. Moguće je zanošenje ili klizanje bicikla. Izbjegavaj kočenje i nagle pokrete upravljačem.

Prevrtanje ili iskliznuće vozila

Pazi, nailaziš na dio ceste gdje postoji opasnost od iskliznuća.

Kolona vozila

Možda nailaziš na kolonu vozila. Smanji brzinu. Pazi na razmak od vozila ispred. Pripremi se na kočenje i zaustavljanje.

Neutvrđena bankina

Ne vozi po bankini, opasno je.

Pješaci na cesti

Oprezno, na ovom dijelu ceste se pješaci učestalo kreću, propusti ih, pažljivo obilazi.

Obilježeni pješački prijelaz

Prilagodi brzinu vožnje. Pripremi se na kočenje i zaustavljanje. Omogući pješaku da nesmetano i sigurno prijeđe kolnik.

Djeca na cesti

Smanji brzinu, povećaj pozornost, približavaš se školi, vrtiću ili igralištu. Pripremi se na kočenje. Ako djeca žele prijeći preko kolnika, obavezno ih propusti.

Blizina zrakoplovne piste

Povećaj pozornost, pripremi se na iznenadnu buku. Ne gledaj zrakoplov već drži pogled na cesti.

Tunel

Smanji brzinu i povećaj oprez. Ne pretječi, ne zaustavljaj se i ne okreći polukružno.

Bočni vjetar

Smanji brzinu. Čvrsto drži upravljač. Pazi na mogućnost zanošenja tvog i drugih vozila.

Opasnost od požara

Ako se zaustaviš, ne loži vatru. Upozoravaj i druge da to ne čine.

Biciklisti na cesti

Prilagodi brzinu vožnje. Povećaj pozornost. Pretječi obazrivo drugog vozača bicikla.

Pokretni most

Smanji brzinu. Usmjeri pozornost na most. Ako se most podiže, zaustavi se.

ZNAKOVI OPASNOSTI

ZNAKOVI OPASNOSTI - upozoravaju na opasnost i obavještavaju o prirodi opasnosti, odnosno označuju blizinu mjesta na cesti ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

Blizina obale

Povećaj oprez, posebno noću.

Tramvajska pruga

Zaustavi se prije pruge radi propuštanja tramvaja, ako on ima prednost. Vozi oprezno i okomito na prugu.

Životinje na cesti

Obrati pozornost na stoku koja prelazi kolnik ili se kreće po kolniku. Po potrebi smanji brzinu ili se zaustavi. Oprezno obilazi.

Divljač na cesti

Vozi opreznije. Očekuj divljač s bočnih strana. Rizik je povećan navečer i u zoru.

Prijelaz ceste preko željezničke pruge s branicama ili polubranicama

Nailaziš na pružni prijelaz. Prema potrebi smanji brzinu i povećaj oprez. Pazi na branike.

Prijelaz ceste preko željezničke pruge bez branika ili polubranika

Nailaziš na pružni prijelaz. Smanji brzinu i povećaj oprez. Prijelaz nije osiguran.

Andrijin križ

Vozi tako da se možeš sigurno zaustaviti. Ispred je pružni prijelaz s jednim kolosjekom. Prije nastavka vožnje uvjeri se da ne dolazi vozilo po tračnicama. Pazi kako voziš preko tračnica.

Andrijin križ

Vozi tako da se možeš sigurno zaustaviti. Ispred je pružni prijelaz s dva kolosjeka. Prije nastavka vožnje uvjeri se da ne dolazi vozilo po tračnicama. Pazi kako voziš preko tračnica.

Približavanje prijelazu ceste preko željezničke pruge s branicama ili polubranicama

Kada si pored ploče s tri crte, nalaziš se 240 m od prijelaza, s dvije 160 m i s jednom 80 m. Povećaj oprez. Pazi na branike ili polubranike.

Približavanje prijelazu ceste preko željezničke pruge bez branika ili polubranika

Kada si pored ploče s tri crte, nalaziš se 240 m od prijelaza, s dvije 160 m i s jednom 80 m. Postupno smanjivaj brzinu i povećaj oprez. Ispred prijelaza uvjeri se možeš li sigurno nastaviti vožnju.

ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI

Znakovi izričitih naredaba su:

Znakovi zabrane
Znakovi ograničenja
Znakovi obveze

Zabrane, ograničenja i obveze počinju tamo gdje je znak postavljen. Vrijede do slijedećeg raskrižja, ako znakom drugačije nije određeno. Znakovi zabrane, ograničenja i obveze mogu se pobliže odrediti dopunskim pločama.

ZNAKOVI ZABRANE - označuju cestu ili dio ceste na kojem vrijedi zabrana, ograničenje ili obveza			
 <p>Raskrižje s cestom s prednošću prolaska - TROKUT Prilagodi brzinu, zaustavi se ako trebaš propustiti vozila na glavnoj cesti. Gledaj lijevo i desno, vozi tek pošto propustiš sva vozila.</p>	 <p>Obvezno zaustavljanje - STOP Obvezno moraš stati. Stani na mjestu dobre preglednosti. Propusti sva vozila.</p>	 <p>Zabrana prometa u oba smjera Na ovom dijelu ceste je zabrana prometa. Zaustavi bicikl, okreni se i vrati ili nastavi gurajući bicikl.</p>	 <p>Zabrana prometa u jednom smjeru Ne smiješ biciklom ući u ovu ulicu, osim ako guraš bicikl.</p>
 <p>Zabrana prometa za sva motorna vozila, osim za motocikle bez bočne prikolice i mopede</p>	 <p>Zabrana prometa za autobuse</p>	 <p>Zabrana prometa za teretne automobile</p>	 <p>Zabrana prometa za cisterne</p>
 <p>Zabrana prometa za vozila koja prevoze eksploziv ili neke lako zapaljive tvari</p>	 <p>Zabrana prometa za vozila koja prevoze opasne tvari</p>	 <p>Zabrana prometa za sva motorna vozila koja vuku priključno vozilo</p>	 <p>Zabrana prometa za teretni automobil koji vuče priključno vozilo</p>

ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI

ZNAKOVI ZABRANE - označuju cestu ili dio ceste na kojem vrijedi zabrana, ograničenje ili obveza

**Zabrana prometa
za traktore**

**Zabrana prometa
za motocikle**

**Zabrana prometa
za mopede**

**Zabrana prometa
za bicikle**

Ne smiješ dalje nastaviti vožnju biciklom ali ga smiješ gurati.

**Zabrana prometa
za mopede i bicikle**

Dalje od znaka ne smiješ voziti bicikl, ali ga smiješ gurati.

**Zabrana prometa
za zaprežna vozila**

**Zabrana prometa
za ručna kolica**

**Zabrana prometa
za sva motorna
vozila**

**Zabrana prometa
za pješake**

**Zabrana prometa za
vozila čija ukupna
širina prelazi
određenu širinu**

**Zabrana prometa za
vozila čija ukupna
visina premašuje
određenu visinu**

**Zabrana prometa za
vozila čija ukupna
masa prelazi
određenu masu**

**Zabrana prometa
za vozila koja
prekorajuju
određeno osovinsko
opterećenje**

**Zabrana prometa
za vozila koja
prekorajuju
određenu dužinu**

**Najmanja udaljenost
između vozila**

**Zabrana skretanja
ulijevo**

ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI

ZNAKOVI ZABRANE - označuju cestu ili dio ceste na kojem vrijedi zabrana, ograničenje ili obveza

 <p>Zabranjeno skretanja udesno</p>	 <p>Zabranjeno polukružnog okretanja</p>	 <p>Ograničenje brzine</p>	 <p>Zabranjeno pretjecanja svih motornih vozila osim motocikla bez prikolice i mopeda Pazi na vozila koja te pretječu.</p>
 <p>Zabranjeno pretjecanja za teretne automobile</p>	 <p>Zabranjeno prolaska bez zaustavljanja - carinarnica</p>	 <p>Zabranjeno prolaska bez zaustavljanja - policija</p>	 <p>Zabranjeno prolaska bez zaustavljanja - cestarina</p>
 <p>Zabranjeno davanje zvučnih znakova</p>	 <p>Prednost prolaska za vozila iz suprotnog smjera Moraš zaustaviti bicikl i propustiti vozila iz suprotnog smjera ako nailaze.</p>	 <p>Zabranjeno zaustavljanja i parkiranja</p>	 <p>Zabranjeno parkiranja</p>
 <p>Izmjenično parkiranje</p>	 <p>Izmjenično parkiranje</p>	 <p>Zabranjeno fotografiranje</p>	

ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI

ZNAKOVI OBVEZE - označuju površinu ili smjer kojim se sudionici u prometu moraju koristiti te ostale obveze za vozače

 <p>Najmanja dopuštena brzina</p>	 <p>Zimska oprema</p>	 <p>Biciklistička staza Vozi oprezno. Pazi na kretanje drugih vozača bicikla.</p>	 <p>Pješačka staza Ne smiješ voziti po pješačkoj stazi.</p>
 <p>Pješačka i biciklistička staza Vozi oprezno. Pazi na pješake.</p>	 <p>Staza za jahače Ne smiješ voziti po ovoj stazi.</p>	 <p>Obvezan smjer - ravno naprijed</p>	 <p>Obvezan smjer - desno</p>
 <p>Obvezan smjer - lijevo</p>	 <p>Obvezan smjer - skretanja ulijevo</p>	 <p>Obvezan smjer - skretanja udesno</p>	 <p>Obvezan smjer - polukružnog okretanja</p>
 <p>Dopušteni smjerovi - ravno ili skretanje ulijevo</p>	 <p>Dopušteni smjerovi - ravno ili skretanje udesno</p>	 <p>Dopušteni smjerovi - skretanje ulijevo ili udesno</p>	
 <p>Obvezno obilaženje s desne strane Moraš biciklom obići prometni otok ili zapreku s desne strane.</p>	 <p>Obvezno obilaženje s lijeve strane Moraš biciklom obići prometni otok ili zapreku s lijeve strane.</p>	 <p>Obvezno obilaženje</p>	 <p>Kružni tok prometa Na raskrižju moraš voziti u smjeru strelica. Pravodobno izaberi propisnu prometnu traku i pazi na vozila.</p>

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

Prednost prolaska prema vozilima iz suprotnog smjera

Na suženju imaš prednost pred vozilima koja dolaze iz suprotnog smjera. Ona te trebaju propustiti.

Obilježen pješački prijelaz

Označuje mjesto na kojem se nalazi obilježen pješački prijelaz. Povećaj oprez i prilagodi brzinu. Pripremi se na zaustavljanje.

Obilježen prijelaz biciklističke staze

Koristi obilježeni prijelaz. Namijenjen je upravo vozačima bicikla. Pazi na ostala vozila.

Djeca na cesti

Označuje mjesto češćeg prelaska djece. Smanji brzinu, povećaj pozornost. Pripremi se na propuštanje djece ili zaustavljanje.

Podzemni ili nadzemni pješački prolaz

Povećaj oprez jer pješaci često imaju naviku prelaziti preko kolnika bez obzira na postojanje podzemnog ili nadzemnog prolaza.

Cesta s jednosmjernim prometom

Voziš po cesti s jednosmjernim prometom. U pravilu, nema prometa iz suprotnog smjera.

Cesta s jednosmjernim prometom

Ulaziš u jednosmjernu cestu koja se pruža u smjeru strelice.

Cesta s prednošću prolaska

Voziš po glavnoj cesti. Budi oprezan. Ne ostvaruj svoje pravo pod svaku cijenu.

Završetak ceste s prednošću prolaska

Glavna cesta završava. Povećaj pozornost. Nakon raskrižja nisi više na cesti s prednošću prolaska.

Izbočina na cesti

Prestanak zabrane pretjecanja svih motornih vozila osim mopeda

Prestanak zabrane pretjecanja za teretne automobile

Prestanak ograničenja brzine

Prestanak najmanje dopuštene brzine

Prestanak zabrane davanja zvučnih znakova

Prestanak svih zabrana

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

 <p>Prestanak obvezne upotrebe zimske opreme</p>	 <p>Završetak biciklističke staze Obrati pozornost na druga vozila.</p>	 <p>Završetak pješačke staze</p>	 <p>Završetak staze za jahače</p>
 <p>Zona u kojoj je ograničena brzina Od ovog znaka počinje područje, tj. zona s najvećom dopuštenom brzinom vožnje od 30 km na sat.</p>	 <p>Završetak zone u kojoj je ograničena brzina</p>	 <p>Pješačka zona Od ovog znaka počinje područje namijenjeno kretanju pješaka.</p>	 <p>Završetak pješačke zone</p>
 <p>Područje smirenog prometa Od ovog znaka počinje područje smirenog prometa u kojem se ne smije voziti brže od brzine hoda. Pazi na pješake i na djecu koja se igraju jer je dječja igra ovdje dopuštena.</p>	 <p>Završetak područja smirenog prometa</p>	 <p>Zona u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja</p>	 <p>Završetak zone u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja</p>
 <p>Brzina koja se preporučuje</p>	 <p>Prestanak preporučene brzine</p>	 <p>Školska patrola</p>	 <p>Bolnica</p>

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

Ustanova hitne
medicinske pomoći

Polijska postaja

Parkiralište

Garaža

Vremensko
ograničenje
parkiranja

Telefon

Benzinska postaja

Informacija

Hotel ili motel

Restoran

Pitka voda

Stajalište autobusa

Stajalište tramvaja

Taxi

Zračna luka

Luka - pristanište

Luka - pristanište

Marina

Kavana

Mjesto za
ispuštanje otpadnih
voda

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

 <p>Teren za kampiranje pod šatorima</p>	 <p>Teren za kampiranje u prikolicama</p>	 <p>Teren za kampiranje u vozilima</p>	 <p>Teren ureden za izletnike</p>
 <p>Planinarski dom</p>	 <p>Vatrogasni aparat</p>	 <p>Vozilo za pomoć na cesti</p>	 <p>Radionica za popravak vozila</p>
 <p>Praonica vozila</p>	 <p>WC</p>	 <p>Radionica za popravak guma</p>	 <p>Radio HR 2 90,5 MHz</p> <p>Radiopostaja</p>
 <p>Vodozaštitno područje</p> <p>Vodozaštitno područje</p>	 <p>Autocesta</p>	 <p>Završetak autoceste</p>	 <p>Cesta namijenjena isključivo za promet motornih vozila - brza cesta</p>

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

 <p>Završetak ceste namijenjene isključivo za promet motornih vozila - brze ceste</p>	 <p>Slijepa cesta</p>	 <p>Smjer kretanja vozila do raskrižja na kojem je zabranjeno skretanje ulijevo</p>	 <p>Ugibalište za zaustavljanje vozila u nuždi</p>
 <p>Ugibalište za zaustavljanje vozila u nuždi</p>	 <p>Planinski prijevoj</p>	 <p>Rijeka</p>	 <p>Cestovna građevina</p>
 <p>Cestovna građevina</p>	 <p>Polijska postaja</p>	 <p>Naziv naseljenog mjesta</p>	 <p>Završetak naseljenog mjesta</p>
 <p>Putokaz</p>	 <p>Putokaz</p>	 <p>Putokaz za zračnu luku</p>	 <p>Putokaz za autocestu ili brzu cestu</p>

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

 <p>Putokaz za autocestu ili brzu cestu</p>	 <p>Prestrojavanje vozila</p>	 <p>Prestrojavanje vozila s nazivima naseljenih mjesta</p>	 <p>Otvaranje prometnog traka za vozila javnog prijevoza putnika</p>
 <p>Zatvaranje prometnog traka za vozila javnog prijevoza putnika</p>	 <p>Prometni trak za vozila javnog prijevoza putnika</p>	 <p>Otvaranje prometnog traka</p>	 <p>Zatvaranje prometnog traka</p>
 <p>Dopuštena brzina na pojedinom prometnom traku</p>	 <p>Prometni trak za spora vozila</p>	 <p>Zatvaranje prometnog traka za spora vozila</p>	 <p>Izlaz s autoceste ili brze ceste</p>
 <p>Ploča za označavanje izlaza</p>	 <p>Odmorište</p>	 <p>Odmorište</p>	 <p>Zabrana ulaska određenih vrsta vozila na autocestu ili cestu namijenjenu isključivo za promet motornih vozila</p>

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

 <p>Cestarina</p>	 <p>Obavijest o naplati cestarine</p>	 <p>Obvezno uzimanje naplatne karte</p>	 <p>Naplata cestarine</p>
 <p>Elektronska naplata cestarine</p>	 <p>Naplata cestarine smart karticom</p>	 <p>Predznak za obilazak</p>	 <p>Putokaz obilaska</p>
 <p>Traka za prekrivanje znakova</p>	 <p>Obilazan smjer za određene vrste vozila</p>	 <p>Obilazan smjer za određene vrste vozila</p>	 <p>Predznak za ručno reguliranje prometom</p>
 <p>Prometni trak namijenjen određenoj vrsti vozila</p>	 <p>Prometni trak namijenjen određenoj vrsti vozila</p>	 <p>Predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima</p>	 <p>Predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima</p>

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

Predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima

Predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima

Predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima

Avenija Vukovar

Ploča za označivanje naziva ulica

Republika Hrvatska

Ograničenje najveće dopuštene brzine na cestama Hrvatske

Nacionalna autoznaka

Sigurnosni izlaz

Smjer za sigurnosni izlaz

Oznaka broja izlaza ili čvorišta

Broj međunarodne ceste

Broj autoceste

Broj državne ceste

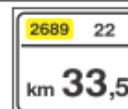
Broj županijske ceste

Kilometarska oznaka za autoceste ili brze ceste

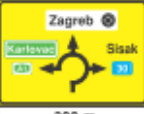

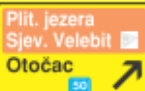
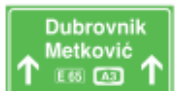
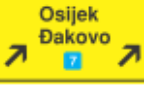

Oznaka dionice državne ceste

Oznaka dionice županijske ceste

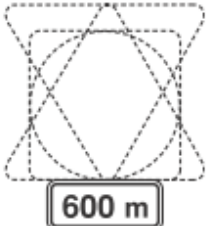

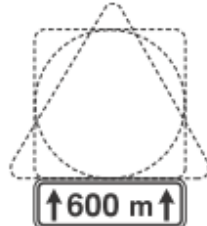
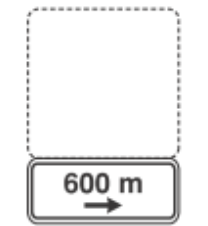
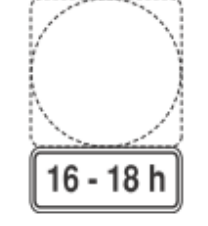
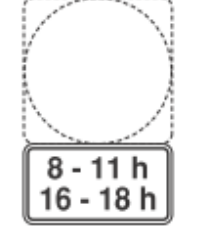
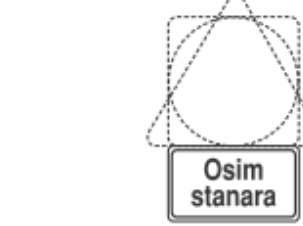
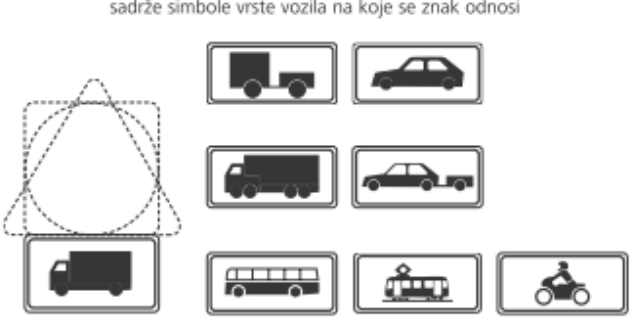
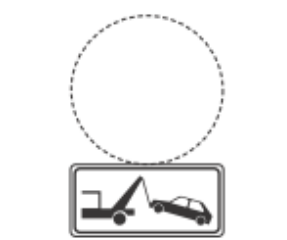
ZNAKOVI OBAVIJESTI ZA VOĐENJE PROMETA

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

 <p>Gospić 2000 m</p> <p>Predputokaz za izlaz s autoceste ili brze ceste s oznakom izlaza</p>	 <p>Bosiljevo 2000 m</p> <p>Predputokaz za čvorište autocesta s oznakom čvorišta</p>	 <p>Dubrovnik Split Drniš Kaštela Split K.</p> <p>300 m</p> <p>Raskrižje</p>	 <p>Zagreb Karlovac Split Opatovac Plit. jezera</p> <p>300 m</p> <p>Raskrižje</p>
 <p>Zagreb Karlovac Sisak</p> <p>300 m</p> <p>Raskrižje kružnog oblika</p>	 <p>Varaždin Rijeka Vukovar</p> <p>1000 m</p> <p>Predputokazna ploča</p>	 <p>Zagreb Karlovac Rijeka Senj</p> <p>1000 m</p> <p>Predputokazna ploča</p>	 <p>Split Rijeka D. Rusa Karlovac</p> <p>1000 m</p> <p>Predputokazna ploča</p>
 <p>Split Rijeka</p> <p>150 m</p> <p>Predputokaz</p>	 <p>Split Rijeka Karlovac</p> <p>500 m</p> <p>Predputokaz za izlaz</p>	 <p>Pirovac B. Mostine Vodice Komani Otok Murter Stankovci</p> <p>250 m</p> <p>Predputokaz za izlaz</p>	 <p>Split Senj Rijeka Pula Opatija</p> <p>300 km 70 km 104 km 10 km</p> <p>Putokazna ploča</p>
 <p>Zagreb Sl. Brod</p> <p>E 70 A3</p> <p>Putokaz na portalu iznad jedne prometne trake</p>	 <p>Plit. jezera Sjev. Velebit Otočac</p> <p>50</p> <p>Putokaz na portalu iznad jedne prometne trake</p>	 <p>Dubrovnik Metković</p> <p>E 65 A3</p> <p>Putokaz na portalu iznad dvije prometne trake</p>	
 <p>Osijek Đakovo</p> <p>Putokaz na portalu iznad dvije prometne trake</p>	 <p>Dubrovnik 590 km Split 390 km Sibenik 294 km Zadar 253 km Rijeka 130 km</p> <p>Potvrda smjera</p>		

DOPUNSKE PLOČE

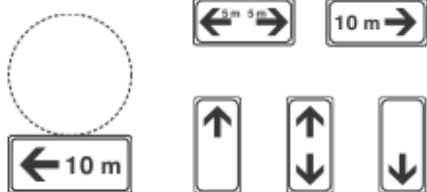
DOPUNSKE PLOČE I OSTALI ZNAKOVI I OZNAKE - pobliže određuju značenje određenog prometnog znaka

 <p>600 m</p> <p>označuje udaljenost između znaka uz koji je postavljena dopunska ploča i početka dijela ceste, odnosno mjesta na koje se znak odnosi</p>	 <p>Stop 600 m</p> <p>označuje udaljenost do mjesta na kojem stoji znak "obavezno zaustavljanje", kod kojeg je vozač dužan uvijek zaustaviti vozilo</p>	 <p>↑ 600 m ↑</p> <p>označuje duljinu dijela ceste na kojem prijeti opasnost označena znakom, odnosno na kojem se primjenjuje izričita naredba označena znakom, ili na koji se odnosi sadržaj znaka uz koji se ističe dopunska ploča</p>	 <p>600 m →</p> <p>označuje udaljenost od znaka objekta ili dijela ceste na koju se odnosi obavijest</p>
 <p>16 - 18 h</p> <p>označuju vrijeme za koje izričita naredba odnosno obavijest vrijedi, ako ne vrijedi neprekidno</p>	 <p>8 - 11 h 16 - 18 h</p> <p>označuju vrijeme za koje izričita naredba odnosno obavijest vrijedi, ako ne vrijedi neprekidno</p>	 <p>Osim stanara</p> <p>sadrži pobliže objašnjenje znaka riječima ili na drugi način ako to nije jasno određeno simbolom znaka</p>	
<p>sadrže simbole vrste vozila na koje se znak odnosi</p> 			 <p>označuje uklanjanje vozila "paukom" na mjestima na kojima je parkiranje ili zaustavljanje vozila prometnim znakom zabranjeno</p>

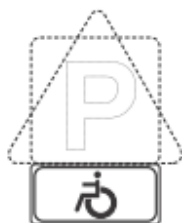
DOPUNSKE PLOČE

DOPUNSKE PLOČE I OSTALI ZNAKOVI I OZNAKE - pobliže određuju značenje određenog prometnog znaka

označuju primjenu zabrane parkiranja ili zaustavljanja vozila do znaka, od znaka odnosno s jedne ili druge strane znaka

označuju položaj parkiranja vozila

označuje mjesto na kojem je parkiranje rezervirano za vozila osoba s invaliditetom ili blizinu ceste na kojoj se može pojaviti osoba s invaliditetom u kolicima

označuje mjesto na kojem je parkiranje rezervirano za određene korisnike

označuje početak dijela ceste odnosno mjesta na kojem postoji opasnost od neočekivane kiše

označuje početak dijela ceste odnosno mjesta na kojem postoji opasnost od neočekivane poledice

označuje položaj ceste s pravom prednosti

označuje položaj ceste s pravom prednosti

označuje blizinu dijela ceste na kojem se mogu pojaviti starije nemoćne osobe

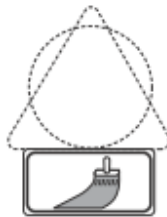
označuje blizinu dijela ceste na kojem se mogu pojaviti slijepe osobe

DOPUNSKE PLOČE

DOPUNSKE PLOČE I OSTALI ZNAKOVI I OZNAKE - pobliže određuju značenje određenog prometnog znaka

označuje početak dijela ceste na kojem se obavlja čišćenje snijega

objašnjava da se na cesti izvode radovi u vezi s označivanjem i iscrtavanjem oznaka na kolniku

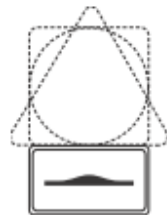
označuje blizinu mjesta na cesti na kojoj se dogodila prometna nesreća

objašnjava da u vrijeme migracija žabe u velikom broju prelaze preko ceste što vozačima predstavlja određenu opasnost.

objašnjava da je prometni znak kojemu je dodana dopunska ploča postavljen zbog kolotruga na kolniku

označuje mjesto na cesti gdje se nalazi oprema za smirivanje prometa (izbočine)

označuje benzinsku postaju sa istakalištem plina

oznaka izlaza s autoceste ili brze ceste

oznaka čvorišta autoceste

označuje prolaz za teretni automobil s izvangabaritnim teretom

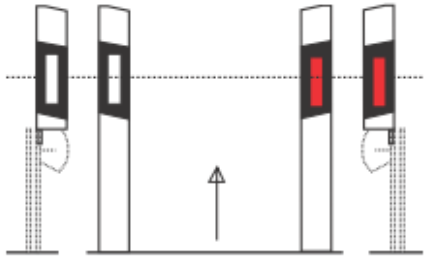

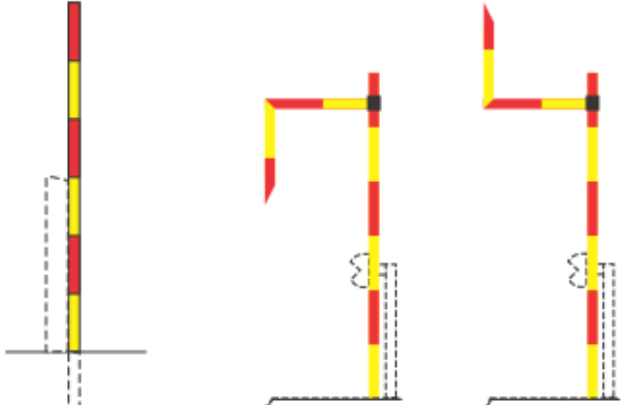
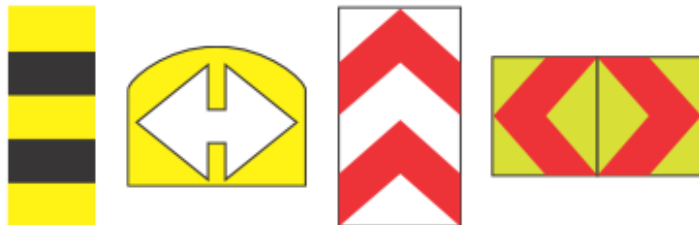

označuje područje s povećanom koncentracijom opasnih tvari u zraku

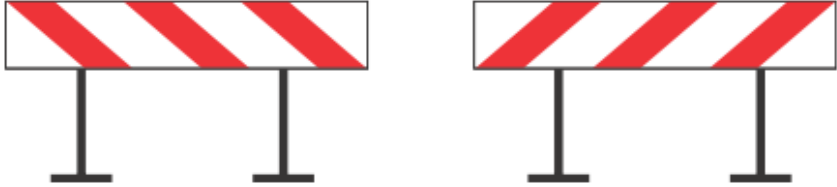

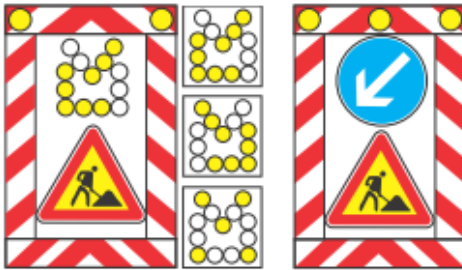

označuje potrebu isključenja rada motora vozila zbog dužeg stajanja i smanjenja opasnih tvari u zraku

PROMETNA OPREMA CESTA

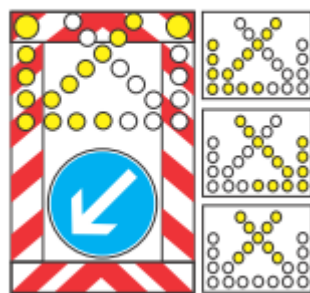
 <p>Smjerkazni stupić</p> <p>Smjerkazni stupić služi za označavanje ruba kolnika. Reflektirajuća oznaka u smjeru vožnje s desne strane je crvene boje, a s lijeve strane bijele boje. Na kolniku s jednosmjernim prometom reflektirajuća oznaka je s obje strane crvene boje.</p>	 <p>Smjerkazne oznake (markeri) za tunele i galerije</p> <p>Označuju rub kolnika u tunelu odnosno galeriji. Smjerkazne oznake za tunele u smjeru vožnje su na desnoj strani crvene boje, a na lijevoj strani ceste bijele boje.</p>	 <p>Reflektirajuće oznake</p> <p>Označuju rub kolnika koje se postavljaju na objekte na mjestima na kojima nije moguće postaviti smjerkazne stupiće, a čiji oblik, veličina i boja ovise o mjestu postavljanja (na zaštitnoj ogradi, na bočnim stranicama tunela, na potpornom zidu i sl. te na uzdužnim i poprečnim oznakama na kolniku).</p>
 <p>Štapovi za snijeg</p> <p>U zimskim uvjetima označuju rub kolnika i naznačuju pružanje ceste ili cestovne građevine. Obojeni su naizmjenično crveno i žuto. Najviše polje mora biti obojano reflektirajućom tvari.</p>		
 <p>Ploča za označivanje prometnog otoka</p> <p>Označuje vrh prometnog otoka na raskrižju, na vrhu razdjelnog otoka na izlaznim krakovima autocesta i cesta isključivo namijenjenim za promet motornih vozila.</p>		

PROMETNA OPREMA CESTA

 <p>Ploče za označavanje zapreka</p> <p>Označuju radove ili zapreke na cestama, objektima i ostalim prometnim površinama.</p>	 <p>Ploča za označavanje zavoja na cesti</p>	 <p>Ploča za označavanje oštrog zavoja na cesti</p>
 <p>Ploča (bočne) zapreke</p> <p>Označuju mjesto bočnog smanjenja profila ceste. Pločama se fizički odvaja promet suprotnog smjera vožnje.</p>	 <p>Stožac</p> <p>Služi za obilježavanje kratkotrajnih radova na cesti.</p>	
 <p>Branik za označavanje zapreka</p> <p>Služi za označivanje zapreka na prometnoj površini.</p>		
 <p>Ploča za obilježavanje mjesta izvođenja radova na cesti ili oštećenja kolnika</p> <p>Služi za obilježavanje radova na cesti.</p>	 <p>Pokretna ploča s treptaćima i znakovima</p> <p>Označuje mjesto izvođenja radova ili oštećenja na cesti</p>	

PROMETNA OPREMA CESTA

Pokretna ploča s treptaćima i svjetlećim strelicama usmjerenima prema dolje i prometnim znakom

Označuju mjesto na cesti gdje je prometni trak zatvoren pa se promet preusmjeruje.

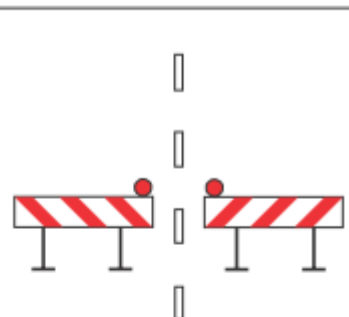
Pokretna signalna ploča s promjenjivim sadržajem

Upozorava na blizinu mjesta na cesti na kojemu se izvode radovi ili gdje je zadan smjer i način preusmjerenja prometa.

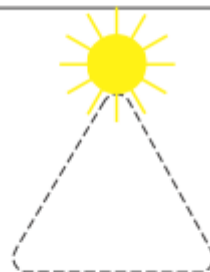
Svjetlosni znak za označivanje radova na cesti, inih zapreka i oštećenja kolnika

Niz svjetala upozorava da je jedan ili više prometnih trakova zatvoren i da je promet preusmjeren "putovanjem svjetla".

Svjetlosni znak za označivanje radova na cesti, inih zapreka i oštećenja kolnika

Crveno svjetlo, koje se upotrebljava na pločama za označivanje zatvorenog dijela ceste

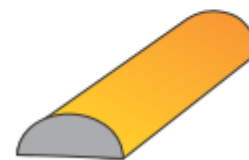

Svjetlosni znak za označivanje radova na cesti, inih zapreka i oštećenja kolnika

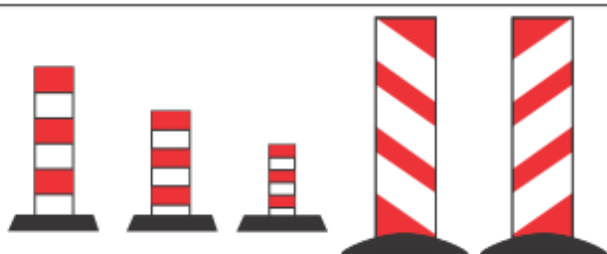
Treptuće žuto svjetlo koje se upotrebljava za naglašavanje prometnog znaka iznad kojeg je postavljeno.

Montažni rubnjaci

Služe za usmjeravanje prometa vozila po prometnim trakovima. Radi bolje vidljivosti na rubnjaku se može dodati usmjeravajuća oznaka tzv. marker.

PROMETNA OPREMA CESTA

Markeri za razdvajanje smjerova vožnje

Postavljaju se u slučaju uvođenja dvosmjernog prometa u jednosmjernoj cesti.

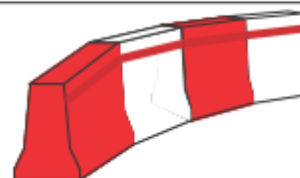
Smjerokazne oznake (markeri)

Služe za razdvajanje smjerova vožnje, označavanje pješačkih prijelaza i prijelaza ceste preko željezničke pruge.

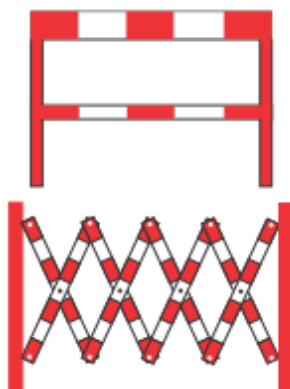
Zavjesice i trake

Služe za ograđivanje manjih prostora

Razdvajajuće ograde (plastične prepreke - New Jersey)

Fizički razdvajaju površine namijenjene prometu suprotnih smjerova i kolničke površine od površina na kojima promet nije dopušten.

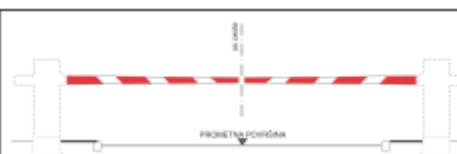
Rastezljive i složive ograde

Služe za zatvaranje manjih prometnih površina.

Branici

kojima se na prijelazu ceste preko željezničke pruge u razini zatvara promet čitavom širinom ceste.

Polubranici

kojima se na prijelazu ceste preko željezničke pruge u razini zatvara promet samo do polovice širine ceste.

PROMETNA OPREMA CESTA

Prometna zrcala

Namijenjena su osiguranju minimalne duljine preglednosti potrebne za sigurno uključivanje iz sporedne ceste na cestu s prednošću prolaska ili u drugim sličnim slučajevima. Vanjski rub prometnog zrcala mora biti obojen reflektirajućom tvari izmjeničnim poljima crvene i bijele boje. Prometna zrcala mogu biti pravokutnog ili kružnog oblika.

Crvena zastavica
Označuje zabranu prometa.

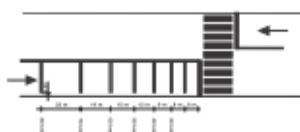
Zelena zastavica
Označuje slobodan prolaz.

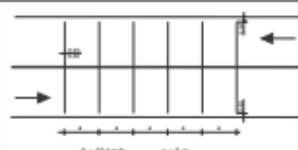
Okrugla ploča

Optičke bijele crte upozorenja

Trake za zvučno upozoravanje vozača

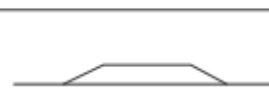

Vibracijske trake

v = 50 km/h	a = 9 m
v = 40 km/h	a = 11 m
v = 30 km/h	a = 13 m
v = 20 km/h	a = 17 m
v = 10 km/h	a = 19 m
v = 00 km/h	a = 22 m

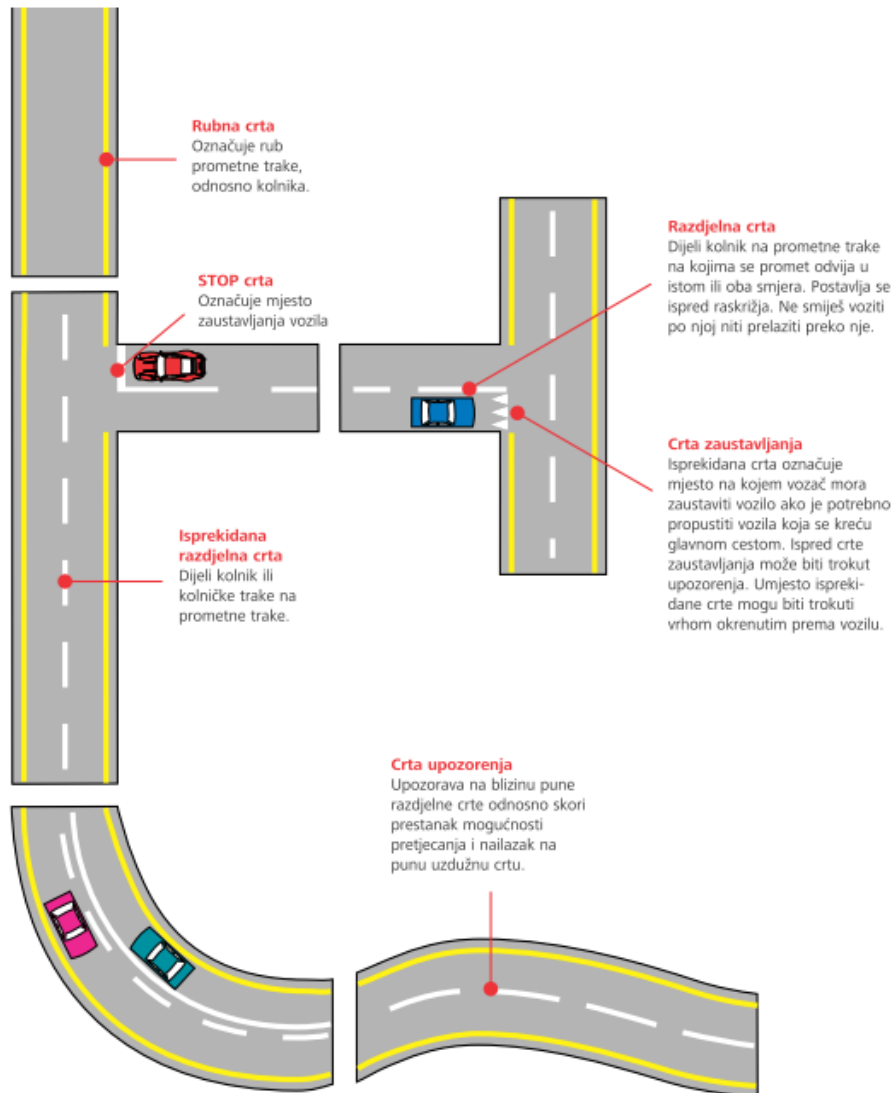

Umjetne izbočine

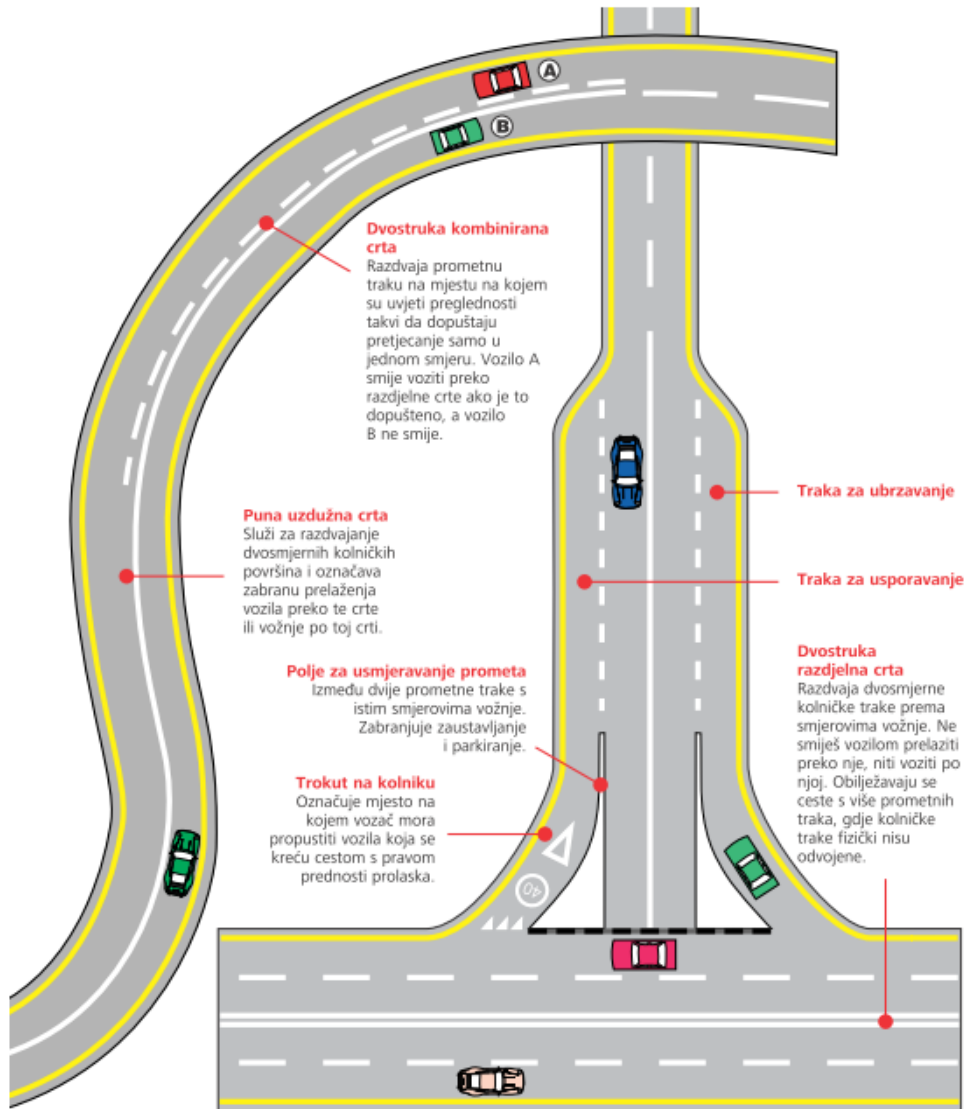

Uzdignute plohe

OZNAKE NA KOLNIKU

OZNAKE NA KOLNIKU

Prilog 2

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZA UPRAVLJANJE BIKIKLOM

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

Na temelju članka 215. stavka 3. Zakona o sigurnosti prometa na cestama («Narodne novine», broj 67/08., 48/10., 74/11., 80/13., 158/13., 92/14. i 64/15.), kao i članka 27. stavka 5. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispr., 90/11., 16/12., 86/12., 94/13. i 152/14.), ministar znanosti, obrazovanja i sporta donosi

ODLUKU¹

O DONOŠENJU PROGRAMA OSPOSABLJAVANJA ZA UPRAVLJANJE BICIKLOM I BICIKLISTIČKOGA ISPITA TE OBRAZAC POTVRDE O OSPOSABLJENOSTI ZA UPRAVLJANJE BICIKLOM

I.

Ovom odlukom donosi se Program osposobljavanja za upravljanje biciklom i biciklističkoga ispita te obrazac potvrde o osposobljenosti za upravljanje biciklom u prometu.

II.

Izrazi koji se koriste u ovom Programu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

III.

Program će se provoditi pod nazivom Program osposobljavanja za upravljanje biciklom (u daljnjem tekstu: Program) donosi u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, a provodi se u osnovnim školama.

Program učenici mogu pohađati i u ustanovama koje provode odgoj i obrazovanje djece i mladih i/ili organizaciju slobodnoga vremena djece i mladih koje ispunjavaju uvjete za izvođenje Programa.

Učenici koji su pohađali Program u osnovnoj školi, kao i učenici koji su pohađali Program u ustanovama koje provode odgoj i obrazovanje djece i mladih i/ili organizaciju slobodnoga vremena djece i mladih, biciklistički ispit polažu u osnovnoj školi.

IV.

Program se financira sredstvima koja će osigurati lokalna zajednica, autoklubovi, sponzori na lokalnoj razini, sredstvima Nacionalnoga programa sigurnosti cestovnoga prometa itd.

V.

Program je ponajprije namijenjen učenicima V. razreda osnovne škole koji se za njega opredijele, a u pravilu ga provodi učitelj tehničke kulture ili drugi učitelj koji je prošao odgovarajuću edukaciju agencije nadležne za odgoj i obrazovanje.

---

¹ Narodne novine broj 5 od 15.01.2016.

VI.

Iznimno od točke V. u Program se može uključiti i učenik od VI. do VIII. razreda koji se u isti nije mogao uključiti u V. razredu osnovne škole.

VII.

Program se provodi u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, HAK-om i agencijom nadležnom za odgoj i obrazovanje.

VIII.

Ova odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-07/14-03/00064

Urbroj: 533-25-15-0002

Zagreb, 12. siječnja 2016.

Ministar

prof. dr. sc. Vedran Mornar, v. r.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZA UPRAVLJANJE BICIKLOM

UVOD

Prometni odgoj kao cjelina želi pronaći način, uz pomoć cjelokupnog društva, da sudionici prometnoga procesa »...vode računa o sigurnosti, razvijaju međusobnu solidarnost, humane i etičke odnose, štite zdravlje i život drugih osoba, osobito djece, osoba s invaliditetom, starih i nemoćnih te da se brinu o zaštiti životnog okoliša«, kako je to zakonodavac predvidio u stavku 1. članku 3. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (u daljnjem tekstu: Zakon).

Opće je poznato i priznato stajalište da se dobar odgoj, zdravo rasuđivanje, znanje, odgovornost i ostale pozitivne osobine stječu radom od najranije životne dobi pa je tako i s prometom, odnosno prometnom kulturom i suodnosom osoba u prometu, bez obzira na to u kojem svojstvu u njemu sudjelovali. Odgovornost za to ponajprije snosi obitelj, u kućnom odgoju djece od najranije životne dobi, da bi nakon i uz njega, u daljnjem odrastanju, velik dio odgovornosti preuzeo na sebe obrazovni sustav. U tom smislu i s tom svrhom Zakon je u stavku 2. istog članka, propisao da je »Ministarstvo nadležno za obrazovanje dužno u odgojno-obrazovne programe, počevši od predškolskih ustanova, uvrstiti sadržaje primjerene različitoj dobi, koji imaju za cilj osposobljavanje za sigurno sudjelovanje u prometu te promicanje i podizanje razine prometne kulture«.

Djeca sudjeluju u prometu, poput odraslih, na tri načina: kao vozači, putnici i pješaci. Proteklih dvadesetak godina aktivnostima Ministarstva unutarnjih poslova i provođenjem Nacionalnoga programa sigurnosti cestovnoga prometa pridonijelo se sigurnosti djece pješaka te je broj smrtno stradale djece u ovom svojstvu, s 34 u 1994. godini smanjen na troje u 2013. godini. Riječ je o smanjenju od 91%, što pokazuje svrhovitost dugoročnog planiranja rada s djecom.

Što se tiče stradavanja djece putnika u vozilima i na vozilima, ono je neposredno povezano s roditeljskim utjecajem, odnosno njihovim stajalištem prema (ne)poštivanju prometnih propisa i odgovornošću koja je, na žalost, često vrlo upitna i zbog čega djeca danas najčešće teško stradavaju.

Vozači su kategorija sudionika koja upravlja određenom vrstom vozila i na kojoj je najveći teret odgovornosti za sigurnost cestovnoga prometa. Djeca se ovdje pojavljuju u najvećem dijelu kao vozači bicikla te kao djeca i kao biciklisti pripadaju najranjivijoj skupini u prometu. Također treba istaknuti da upravljanje biciklom, ako nije u skladu s prometnim propisima i obilježeno određenom razinom prometne kulture, može dovesti do stradavanja s tragičnim posljedicama.

Do 2004. godine, na temelju Zakona – s ciljem osposobljavanja djece za samostalno upravljanje biciklom na cesti – provodila se u osnovnim školama edukacija, u suradnji s Hrvatskim autoklubom, nakon koje su djeca pristupala teoretskoj i praktičnoj provjeri znanja te su uspješnima na provjeri izdavane potvrde o osposobljenosti. Nakon 2004. godine do danas osposobljavanja nisu obavljena institucionalno i to zbog nepostojanja formalnog programa, ali su mnogi subjekti – obično je bila riječ o suradnji Hrvatskog autokluba, policije i učitelja tehničke kulture u školi – provodili edukaciju i provjere znanja, ali bez izdavanja potvrda. Zahvaljujući tom kontinuitetu, 2013. godine ni jedno dijete nije smrtno stradalo vozeći bicikl.

1. PROGRAM

1.1. Preuvjeti za donošenje Programa

Program se donosi na temelju članka 215. stavka 3. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, kao i točke 7.2. Strategije prometne preventive u osnovnoj školi, MUP RH, 2010., ISBN 978-953-161-239-5. i na temelju članka 27. stavka 5. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine«, broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispr., 90/11., 16/12., 86/12., 94/13. i 152/14.).

1.2. Način izvođenja

Sukladno članku 28. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, škola radi na temelju školskoga kurikuluma i godišnjega plana i programa rada. Školski kurikulum određuje nastavni plan i program izbornih predmeta, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti i druge odgojno-obrazovne aktivnosti, programe i projekte.

Nastavnim planom i programom za osnovnu školu («Narodne novine«, broj 102/2006.) planirano je izvođenje Prometne kulture kao integrativnoga odgojno-obrazovnog sadržaja za osnovne škole. Sadržaji prometne kulture i prometnoga odgoja provode se u sklopu nastavnoga predmeta Priroda i društvo u razrednoj nastavi te Tehničke kulture i Tjelesno-zdravstvene kulture u višim razredima osnovne škole.

Donošenjem Programa stvaraju se preuvjeti za izvođenje sadržaja koji će ponajprije učenicima V. razreda osnovne škole omogućiti obogaćivanje i produbljivanje znanja, vještina i spoznaja vezano uz prometnu kulturu jer se prometni odgoj i obrazovanje ne smije ograničiti samo na stjecanje znanja o prometnim pravilima. Pravilan prometni odgoj i obrazovanje uključuje uvježbavanje ponašanja na ulici i prometnoj stvarnosti, kao i simuliranoj prometnoj situaciji.

Stoga ovaj Program daje učenicima V. razreda osnovne škole mogućnost stjecanja dodatnih kompetencija koje pridonose njihovom sigurnijem sudjelovanju u prometu, ali i mogućnost polaganja biciklističkoga ispita i dobivanje potvrde o osposobljenosti za upravljanje biciklom. Djeca s navršenih devet godina, sukladno Zakonu o sigurnosti prometa na cestama, koja su u školama osposobljena i za to im je izdana potvrda, moći će samostalno upravljati biciklom na cesti, a ostala djeca s navršenih devet godina isto će moći samo u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.

Program se izvodi u trajanju od 16 školskih sati i sastavni je dio školskoga kurikuluma osnovne škole ili programa rada ustanove koja provodi odgoj i obrazovanje djece i mladih i/ili organizaciju slobodnoga vremena djece i mladih, koja se za njega opredijeli i u kojoj su stvoreni preuvjeti za njegovo izvođenje.

Program se u školama izvodi kao izvannastavnu aktivnost, a u drugim ustanovama koje provode odgoj i obrazovanje djece i mladih i/ili organizaciju slobodnoga vremena djece i mladih kao izvanškolska aktivnost. Program izvodi učitelj tehničke kulture ili drugi učitelj koja je prošao odgovarajuću edukaciju agencije nadležne za odgoj i obrazovanje.

Učitelj je dužan učenike i roditelje ili staratelje obavijestiti o mogućnostima uključivanja u Program te o važnosti stjecanja dodatnog znanja, vještina i sposobnosti koje pridonose sigurnom sudjelovanju djeteta u prometu.

Roditelj ili staratelj potpisuje pisanu suglasnost za uključivanje svoga djeteta u Program.

Učenik koji se uključi u Program ne ocjenjuje se ocjenom, nego nakon položenoga ispita dobiva Potvrdu o osposobljenosti za upravljanje biciklom.

Učenik se može uključiti u Program i bez obveze polaganja ispita, ali u tom slučaju neće dobiti Potvrdu.

1.3. Opis Programa

Program se sastoji od dva modula, od kojih se svaki izvodi osam školskih sati.

U prvom modulu, nakon utvrđivanja početnog znanja i vještina za vožnju biciklom, učenici, vođeni učiteljem tehničke kulture ili drugim učiteljem kojega je zadužio ravnatelj, prepoznaju i opisuju elemente prometa u užoj i široj okolici škole. Prednost u organizaciji učenja imaju aktivnosti samih učenika pa se moraju osigurati uvjeti i sredstva za izvođenje: učionica, bicikl, priručnici, plakati, prezentacije, filmovi, animacije. Radi postizanja planiranih ishoda preporučuju se različite metode i oblici rada (razgovor, rasprava, mnoštvo ideja i to radom u parovima i malim skupinama).

Na kraju završetka učenja i poučavanja ovoga modula učenik prepoznaje i opisuje elemente prometa u široj okolici škole, identificira prednost prolaska na raskrižjima poštujući prometne propise i pravila.

Drugi modul omogućuje stjecanje praktičnih vještina vožnje biciklom. Na kraju bi ovoga modula učenik trebao samostalno i točno voziti bicikl na poligonu po zadanim uvjetima.

Ostvareni ishodi provjeravaju se polaganjem ispita. Učenici koji su u program uključeni u drugoj ustanovi koja provodi odgoj i obrazovanje djece i mladih i/ili organizaciju slobodnoga vremena djece i mladih ispit polažu u osnovnoj školi koju pohađaju ili u osnovnoj školi koja navedeni Program provodi.

2. PRIKAZ MODULA I BROJ SATI PO RAZREDNOME ODJELU

R. br.	Moduli	Broj sati
1.	Prometni propisi i pravila	8
2.	Vožnja biciklom	7
Ukupno sati osposobljavanja		15
3.	Polaganje ispita	1
UKUPNO		16

Program po modulima

1. Pravila kretanja u prometu	
Sadržaj	Očekivani ishodi za učenika
<ul style="list-style-type: none"> – prometni znakovi u okolici škole – sudionici u prometu: pješak, vozač, vozilo, nogostup, cesta, kolnik, biciklistička staza i biciklistička traka, zona smirenog prometa i pješačka zona – prometna pravila i znakovi za kretanje pješaka i biciklista – prometne opasnosti od kuće do škole – promet danju i noću – svjetla na semaforu – pravilno kretanje biciklista između označenih točaka – položaja tijela prometnoga policajca – pravila prednosti prolaska 	<ul style="list-style-type: none"> – objašnjava zakonom propisane uvjete za upravljanje biciklom – objašnjava pojmove: pješak, vozač, vozilo, nogostup, cesta, kolnik, biciklistička staza, biciklistička traka, zona smirenog prometa i pješačka zona – objašnjava vrste, dijelove i uređaje kojima bicikl mora biti opremljen – izdvaja i opisuje prometna pravila za kretanje pješaka i biciklista te objašnjava obvezu nošenja i ulogu zaštitne biciklističke kacige – objašnjava ulogu školske prometne jedinice – nabraja prometne opasnosti na putu od kuće do škole i nazad – opisuje opasnosti kretanja pješaka i biciklista danju, noću i u uvjetima smanjene vidljivosti – prepoznaje vrste prometnih znakova – prepoznaje značenje osnovnih prometnih znakova – prepoznaje prometna svjetla i svjetlosne oznake – označava pravilno kretanje raskrižjem – prepoznaje i opisuje značenje položaja tijela prometnoga policajca – označava na crtežu vozila brojevima poštujući pravila prednosti prolaska.

2. Vježbanje vožnje biciklom	
Sadržaj	Očekivani ishodi za učenika
<ul style="list-style-type: none"> – priprema bicikla za vožnju – uključivanje u promet – vožnja desnom stranom u koloni – skretanje, pretjecanje i zaustavljanje tijekom vožnje – vožnja pješačkim prijelazom – prestrojavanje i prolaženje raskrižjem – prijelaz biciklom preko željezničke pruge 	<ul style="list-style-type: none"> – provjerava biciklističku opremu – stavlja i pravilno pričvršćuje zaštitnu kacigu – pravilno sjeda na bicikl – vozi bicikl prema zadanim točkama – vozi bicikl u krug – zaustavlja se i parkira bicikl – pravilno se uključuje biciklom u promet – pravilno vozi desnom stranom kolnika – vozi u koloni, održava razmak i sporazumijeva se s drugim biciklistima – skreće i zaustavlja se tijekom vožnje bicikla – pretječe tijekom vožnje – prestrojava se i prolazi kroz raskrižje – skreće lijevo u raskrižju – uključuje se u promet na raskrižju s kružnim tokom prometa – pravilno vozi pješačkim prijelazom – pravilno prelazi cestom preko željezničke pruge.

3. POLAGANJE ISPITA

Polaganje ispita provodi se u suradnji učitelja, zaposlenika HAK-a ili autoklubova i policijskih službenika. Za uređenje poligona odgovoran je ravnatelj škole, odnosno druge ustanove koja provodi odgoj i obrazovanje djece i mladih ili organizaciju slobodnoga vremena djece i mladih, koji u suradnji s osnivačem treba brinuti i o njegovu održavanju.

Ispit se sastoji od dva dijela. U prvom se dijelu provodi pisana provjera znanja (pisani test ili on-line provjera znanja) u učionici.

Drugi dio ispita je vožnja bicikla koja se izvodi na poligonu, a obuhvaća: demonstraciju i praktičnu vožnju bicikla na poligonu po zadanim uvjetima, uz analizu slučajeva i diskusiju. Učenici polažu praktičnu vožnju bicikla izvršavajući zadaće koje od njih traži zaposlenik HAK-a ili pripadajućeg autokluba i policijski službenik uz nazočnost učitelja.

Pisane testove i nacрте poligona izrađuje HAK, a predstavnik nadležne agencije za odgoj i obrazovanje daje stručno mišljenje za njihovu provedbu.

Pisanu provjeru znanja i polaganje praktične vožnje bicikla na poligonu provode policijski službenik i zaposlenik HAK-a ili autokluba, uz nazočnost učitelja koji nema prava utjecaja na ishod ispita.

Na ispitu učenici trebaju pokazati zadovoljavajuće znanje iz teorije i odgovarajući stupanj ovladavanja praktičnim znanjem i umijećima, što uključuje vještinu vožnje biciklom uz istodobno poštovanje pravila kretanja i poznavanje prometnih znakova i propisa bitnih za sigurno kretanje pješaka i biciklista u prometu.

Da bi položio ispit, učenik mora ostvariti najmanje 70% očekivanih ishoda u pisanom i praktičnom dijelu ispita.

Učeniku koji je uspješno položilo ispit dodjeljuje se Potvrda o osposobljenosti za upravljanje biciklom. Od učenika se očekuje primjena stečenih vještina i znanja te sigurno i odgovorno kretanje u prometu.

Učenicima koji nisu zadovoljili traženu razinu osposobljenosti za samostalnu vožnju biciklom omogućit će se instruktivna pomoć ili će im se nakon samostalnog vježbanja uz pomoć roditelja omogućiti ponovno polaganje ispita.

Uz redovite postupke praćenja, analiziranja i vrednovanja programa koje škole provode za sve redovite, izborne, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, postignuća će se tog Programa, zbog svoje osobite važnosti, posebno vrednovati i na razini Nacionalnoga programa sigurnosti cestovnog prometa i HAK-a.

Vrednovanje će, uz obuhvat i uspješnost učenika u svladavanju Programa, uključiti i praćenje statističkih podataka o broju djece stradale u prometu na području koje pokriva škola, dobivenih od uprave škole, osiguravajućeg društva u kojem su osigurani učenici škole te nadležne Policijske uprave ili postaje.

4. POTVRDA O OSPOSOBLJENOSTI ZA UPRAVLJANJE BICIKLOM U PROMETU

Potvrda se izdaje na jednodijelnom obrascu, od debljeg papira narančaste boje, veličine 150 x 110 mm i zaštićene prozirnim plastificiranim omotom.

Obrazac potvrde o osposobljenosti za upravljanje biciklom u prometu (u daljnjem tekstu: Obrazac) na sredini prednje stranice omota sadrži: naziv pravne osobe (HAK, HRVATSKI AUTOKLUB), riječ POTVRDA o osposobljenosti za upravljanje biciklom te crtež bicikla. Na desnoj unutrašnjoj stranici Obrasca, u gornjem desnom kutu nalazi se prazan prostor za fotografiju veličine 28 x 32 mm. Na istoj stranici Obrasca upisuje se ime i prezime djeteta, mjesto i datum rođenja, OIB i prebivalište djeteta. Na lijevoj unutarnjoj stranici Obrasca upisuje se naziv pravne osobe (HAK) HRVATSKI AUTOKLUB koja izdaje potvrdu, Auto klub, osnovna škola, reg. broj potvrde, mjesto i datum izdavanja, ovlaštena osoba te MP.

Obrazac potvrde otisnut je uz ovaj Program i njegov je sastavni dio.

Obrazac

	
Auto klub.....	
Osnovna škola	Ime.....
Reg. broj.....	Prezime.....
Mjesto i datum izdavanja	Mjesto i datum rođenja .....
Ovlaštena osoba	OIB .....
	Prebivalište .....
MP	

Izvadak iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama

Biciklom na cesti smije upravljati osoba koja je navršila 14 godina.

Iznimno, djeca s navršениh 9 godina koja su u školama osposobljena za upravljanje biciklom i za to im je izdana potvrda, smiju samostalno upravljati biciklom na cesti, a druga djeca s navršениh 9 godina samo u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.

Ako se dva ili više vozača bicikala kreću u skupini, dužni su se kretati jedan iza drugoga.

Vozač bicikla mora upravljati vozilom na način kojim se ne umanjuje stabilnost vozila i ne ometaju drugi sudionici u prometu, a osobito ne smije skidati obje ruke s upravljača, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti, vući ili gurati predmete koji ga mogu ometati u upravljanju vozilom ili ugrožavati druge sudionike u prometu.

Sretnu i sigurnu vožnju žele ti
Hrvatski autoklub i autoklub .....

POTVRDA
o osposobljenosti za
upravljanje biciklom

Prilog 3.

ISPIT ZA VOZAČA BIKIKLA (BIKIKLISTIČKI ISPIT)

Polaganje ispita

Tko provodi biciklistički ispit?

Biciklistički ispit (teorijski i praktični dio) provodi policijski službenik i zaposlenik HAK-a ili autokluba, uz nazočnost učitelja (koji nema pravo utjecati na ishod ispita).

Gdje se provodi biciklistički ispit?

Biciklistički ispit provodi se u školi, u učionici i na poligonu škole.

Biciklistički ispit

Biciklistički ispit sastoji se od dva dijela.

U prvom se dijelu provodi pisana provjera znanja (pisani test ili on-line provjera znanja) u učionici.

Drugi dio ispita je vožnja bicikla koja se izvodi na poligonu, a obuhvaća: demonstraciju i praktičnu vožnju bicikla na poligonu po zadanim uvjetima.

Na ispitu učenici trebaju pokazati zadovoljavajuće znanje iz teorije i odgovarajući stupanj ovladavanja praktičnim znanjem i umijećima, što uključuje vještinu vožnje biciklom uz istodobno poštovanje pravila kretanja i poznavanje prometnih znakova i propisa bitnih za sigurno kretanje pješaka i biciklista u prometu.

Kriterij na biciklističkom ispitu

Da bi položio ispit, učenik mora ostvariti u pisanom dijelu ispita najmanje 70% očekivanih ishoda kao i u praktičnom dijelu ispita (najmanje 70% očekivanih ishoda).

Sve obavijesti o Programu osposobljavanja za upravljanje biciklom, osnovne informacije i proceduru za osposobljavanje, opis programa, način prijave i vježbanja za biciklistički ispit mogu se pronaći aplikaciji Hrvatskog autokluba dostupnoj putem poveznice <https://bicikli.hak.hr/>.

HAK Program osposobljavanja za upravljanje biciklom

Obavijesti Osnovne informacije Prijava

Obavijesti
Četvrtak, 15. 9. 2016. 10:00

Program osposobljavanja za upravljanje biciklom

Poštovani,
dobrodošli na aplikaciju napravljenu za potrebe Programa osposobljavanja za upravljanje biciklom.
U sklopu ove aplikacije moguće je pregledati sve najvažnije informacije vezane uz program, te prijaviti sudionike programa.

Prijava za provjeru
Prijavu kandidata za provjeru može napraviti nastavnik ili druga ovlaštena osoba popunjavanjem on-line obrasca.
Kandidati, tj. učenici ne mogu sami sebe prijaviti za provjeru putem ovog on-line obrasca.
Za prijavu u aplikaciju nastavnici moraju imati aktivan i ispravan CARNet korisnički račun.
Nakon završetka procesa prijave, prijavljeni kandidati će ostvariti mogućnost sudjelovanja na teorijskom i praktičnom ispitu iz Programa osposobljavanja za upravljanje biciklom.

Kontakt obrazac
Ukoliko imate bilo kakva pitanja vezana uz Program osposobljavanja za upravljanje biciklom, oko provedbe praktičnog i teorijskog ispita, eventualne nejasnoće oko prijave kandidata i sl. možete ih poslati popunjavanjem kontaktnog obrasca.
Nakon popunjavanja kontaktnog obrasca, djelatnici Hrvatskog autokluba će nastojati odgovoriti na isti u što kraćem vremenskom roku.

PRIJAVA

KONTAKT UPIT

HAK Program osposobljavanja za upravljanje biciklom

Obavijesti Osnovne informacije Prijava

Osnovne informacije

1. Procedura za osposobljavanje upravljanja biciklom
Program osposobljavanja za upravljanje biciklom daje učenicima 5. razreda osnovne škole mogućnost stjecanja dodatnih kompetencija koje pridonose njihovom sigurnijem sudjelovanju u prometu, ali i mogućnost polaganja biciklističkog ispita i dobivanje potvrde o osposobljenosti za upravljanje biciklom. Djeca s navršeni devet godina, sukladno Zakonu o sigurnosti prometa na cestama, koja su u školama osposobljena i za to im je izdana potvrda, moguće samostalno upravljať biciklom na cesti, a ostala djeca s navršeni devet godina isto će moći samo u pratnji osobe koja je navršila 19 godina.
Program se brodi u trajanju od 16 školskih sati i sastoji se dio školskoga kurikuluma osnovne škole ili programa rada ustanove koja provodi odgoj i obrazovanje djece i mladih ili organizacije slobodnoga vremena djece i mladih, koja se za ovaj opredjeljuje i koja su sklopi predložila za njegovo izvođenje.
Program se u školama brodi kao izvanškolska aktivnost, a u drugim ustanovama koje provode odgoj i obrazovanje djece i mladih ili organizacije slobodnoga vremena djece i mladih kao izvanškolska aktivnost. Program izdaci učitelj tehničke kulture ili drugi učitelj koji je prošao odgovarajuću edukaciju agencije nadležne za odgoj i obrazovanje.
Učitelj je dužan učenicima i roditeljima istaknuti mogućnostima uključivanja u Program te o važnosti stjecanja dodatnog znanja, vještina i sposobnosti koje pridonose sigurnom sudjelovanju djeteta u prometu.
Roditelji ili staratelji potpisuju pisano suglasnost za uključivanje svoga djeteta u Program.
Učenic koji se uključuju u Program na odgoju se ocjenom, nego nakon potkošenja ispita dobiva Potvrdu o osposobljenosti za upravljanje biciklom.
Učenic se može uključiti u Program i bez obveza polaganja ispita, ali u tom slučaju neće dobiti Potvrdu.

2. Opis programa
Program se sastoji od dva modula, od kojih se svaki brodi osam školskih sati.
U prvom modulu, nakon utvrđivanja početnog znanja i vještina za vožnju biciklom, učenici, vođeni učiteljem tehničke kulture ili drugim učiteljem kojega je zadužio nastavnik, prezentiraju i opisuju elemente prometa u uliči i širini oko škole. Prisutnost u organizaciji učenja imaju aktivnosti samih učenika pa se moraju osigurati usjeti i smisliti za sigurne učionice, bicikl, osnovni opremlj, prezentacije, filmovi, animacije. Rad postavlja pitanja: kako se pripremiti za različite metode i vidici rada (zajavno, rasprava, moždano ideja i u radom u parovima i malim skupinama).
Na kraju završetka učenja i poučavanja ovoga modula učenici prepoznaju i opisuju elemente prometa u širini oko škole. Identificira prednost prilaska na različitim položajima prometne propisa i pravila.
Drugi modul omogućuje stjecanje praktičnih vještina vožnje biciklom. Na kraju 30 ovoga modula učenici trebaju samostalno i točno vođi bicikl na poligonu po zadanim uvjetima.
Ostvareni ishodi prekrivaju se polaganjem ispita. Učenici koji su u program uključeni u drugoj ustanovi koja provodi odgoj i obrazovanje djece i mladih ili organizacije slobodnoga vremena djece i mladih ispit polažu u osnovnoj školi koja potražuje ili u osnovnoj školi koja navodi Program provodi.

Prijava za polaganje ispita

Nastavnik ili djelatnik obrazovne ustanove koja provodi odgoj i obrazovanje djece i mladih i/ili organizaciju slobodnoga vremena djece i mladih kao izvanškolsku aktivnost, mora pomoću aplikacije Hrvatskog autokluba, dostupne putem poveznice <https://bicikli.hak.hr/>, prijaviti sve učenike koji žele pristupiti polaganju ispita.

Prijava u aplikaciju moguća je za sve nastavnike iz osnovnih škola s aktivnim i ispravnim CARNet korisničkim računom.

Korisnici svih ostalih obrazovnih institucija moraju prvo zatražiti otvaranje korisničkog računa od strane Hrvatskog autokluba.

Nakon što su svi učenici uspješno prijavljeni, Hrvatski autoklub će pristupiti organizaciji ispita na odgovarajućoj lokaciji.

Prvi dio biciklističkog ispita (teorijski dio)

Učenik – kandidat za vozača bicikla će na dan održavanja ispita dobiti sve potrebne podatke od ispitivača s uputama za pristup aplikaciji za pisanje ispita i o načinu polaganja teorijskog dijela ispita.

Učenici ne moraju imati CARNet korisničke račune za pristup teorijskom dijelu ispita, već će pristupni podaci biti dodijeljeni od strane ispitivača.

Na teorijskom dijelu ispita zadovoljio je onaj učenik koji je postigao najmanje 70% od ukupnog broja bodova na teorijskom dijelu ispita.

Drugi dio biciklističkog ispita (praktični dio na poligonu)

Nakon uspješno položenog prvog dijela (teorijskog dijela) biciklističkog ispita, učenik – kandidat za vozača bicikla, pristupa drugom (praktičnom) dijelu biciklističkog ispita.

Za polaganje praktičnog dijela biciklističkog ispita učenik – kandidat za vozača bicikla, mora pokazati da spretno i vješto upravlja biciklom u kontroliranim uvjetima – na školskom poligonu. Školski poligon za polaganje biciklističkog ispita mora imati minimalni broj elemenata – modula na kojima će se ispitati spretnost i vještina učenika.

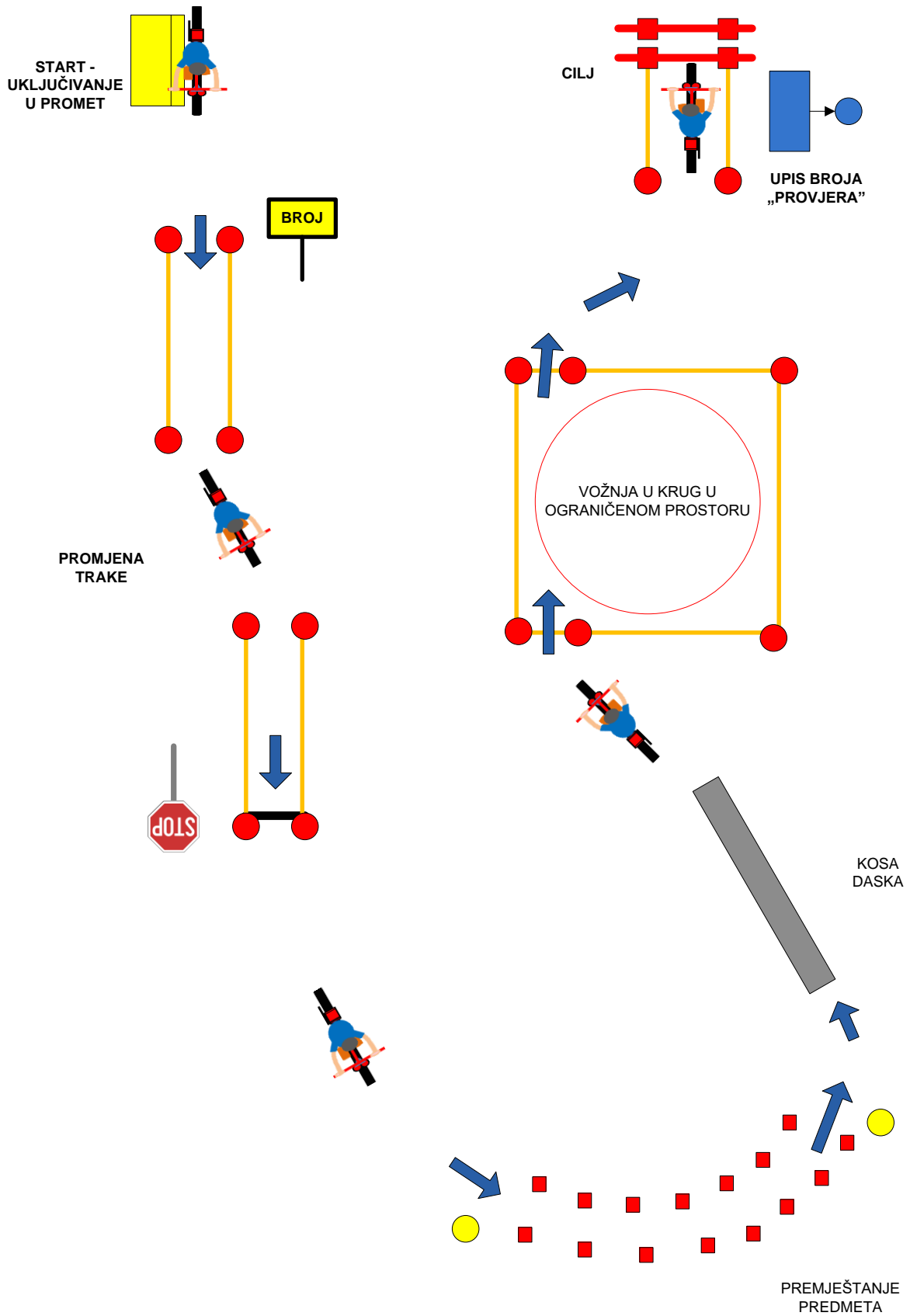
Minimalni elementi (moduli) poligona za provedbu praktičnog dijela biciklističkog ispita

Minimalni elementi poligona za biciklistički ispit su:

- Start (startna pozicija /uključivanje u promet)
- Promjena prometne trake
- Premještanje predmeta
- Kosa daska
- Vožnja u krug (u ograničenom prostoru)
- Cilj (isključivanje iz prometa/zaustavljanje)

Na praktičnom dijelu ispita zadovoljio je onaj učenik koji je postigao najmanje 70% od ukupnog broja bodova na demonstraciji i praktičnoj vožnji bicikla na poligonu, na zadanim elementima.

ELEMENTI POLIGONA

ELEMENT 1. – Uključivanje u promet

Biciklist je zaustavljen uz rub kolnika.

Ruke su na upravljaču. Biciklist sjedi na biciklu. Desna noga je na nogostupu, lijeva na pedali bicikla.

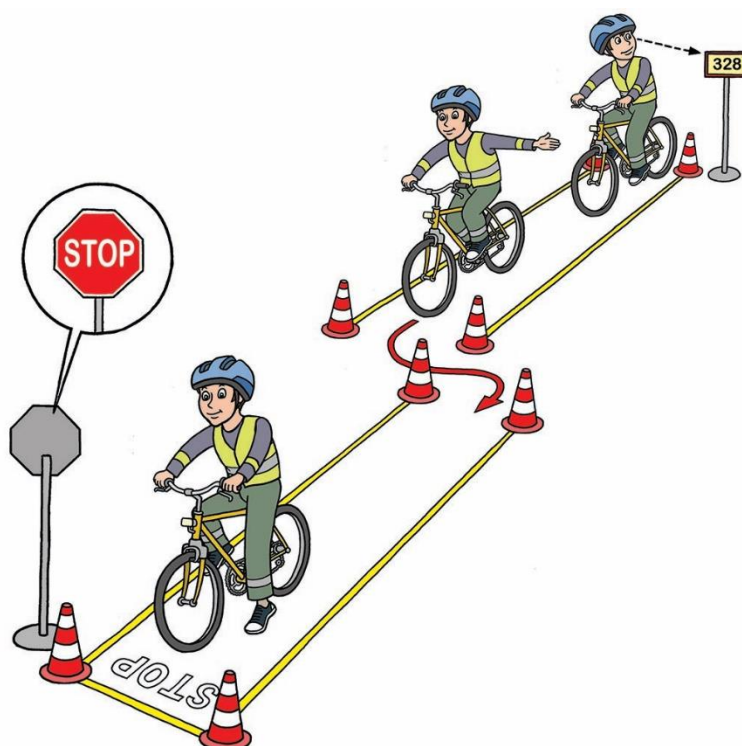
Nakon provjere pogledom preko ramena daje znak lijevom odručenom rukom i uključuje se u promet.

ELEMENT 2. – Promjena trake

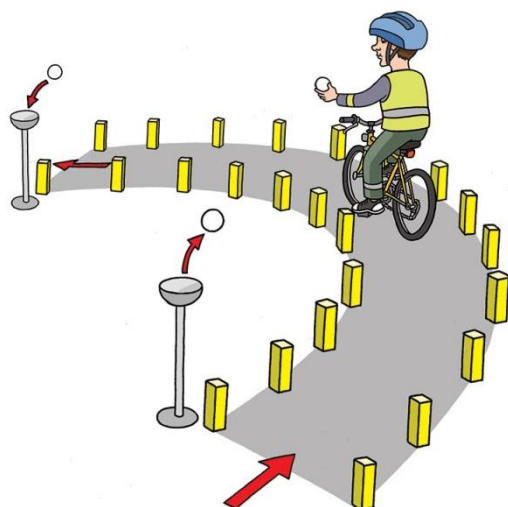
Biciklista vozeći mora promijeniti prometnu traku. Da bi to obavio na siguran način prvo mora provjeriti preko ramena. Pri tome zapamti troznamenasti broj (koji će na kraju vožnje upisati u za to predviđenu listu).

Nakon provjere daje znak odručenom lijevom rukom. Tek tada mijenja prometnu traku.

Na kraju prometne trake mora postupiti prema prometnom znaku i zaustaviti bicikl. Pri tome je jedna noga na tlu, druga na pedali, a ruke su na upravljaču bicikla.

ELEMENT 3. – Premještanje predmeta

Biciklista vozeći ulazi u zavoј (kružni luk omeđen stupićima).

Lijevom rukom iz posude uzima lopticu koju kroz zavoј nosi u odručenoј ruci (lijevu ruku u kojoj je loptica ne smije spustiti na upravljač).

Neposredno prije izlaska iz zavoја lopticu stavlja u posudu. Iza toga obje ruke su na upravljaču.

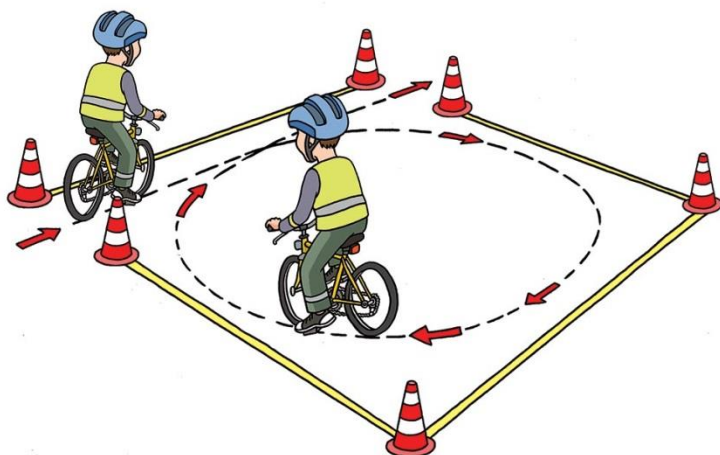
ELEMENT 4. – Kosa daska

Vozeći bicikl biciklista se mora s oba kotača popeti na kosu dasku, voziti cijelom dužinom daske a biciklom sići s daske na njenome kraju.

Ako s jednim ili dva kotača siđe s daske prije njenoga kraja na dasku se mora vratiti i voziti do kraja daske.

ELEMENT 5. – Vožnja u krug

Biciklista biciklom ulazi u ograničeni prostor. Vozi biciklom u krug unutar obilježenog prostora.

Obilježeni prostor napušta na za to predviđenom mjestu.

ELEMENT 6. – Ciljna pozicija

Biciklista najavljuje zaustavljanje i prestanak vožnje podizanjem lijeve ruke.

Biciklom ulazi u ciljnu prostor. Usporavajući, prednjim kotačem mora srušiti samo prvu ciljnu letvicu i zaustaviti bicikl i spustiti nogu na tlo.

Obrazac za ocjenjivanje praktičnog dijela ispita / Ispitni list

Ime i prezime učenika	
Serijski broj prijave	

START

<i>Nepravilan položaj bicikla uz nogostup</i>	-2 boda		
<i>Nepravilan položaj tijela i nogu</i>	-2 boda		
<i>Kretanje bez provjere mrtvoga kuta</i>	-5 bodova		
<i>Kretanje bez odručenja lijeve ruke</i>	-5 bodova		

PROMJENA TRAKE

<i>Propuštena provjera preko ramena</i>	-5 bodova		
<i>Propušteno ili pogrešno davanje znaka rukom</i>	-5 bodova		
<i>Prelazak preko bočne crte</i>	-1 bod		
<i>Nepoštivanje znaka STOP</i>	-31 bod		

PREMJEŠTANJE PREDMETA

<i>Propušteno uzimanje predmeta</i>	-5 bodova		
<i>Ispuštanje predmeta ili ne stavljanje predmeta na određeno mjesto</i>	-3 boda		
<i>Nepravilan položaj ruke pri nošenju predmeta</i>	-3 boda		
<i>Rušenje graničnih stupića (svaki stupić)</i>	-1 bod		

KOSA DASKA

<i>Propušteno penjanje na dasku s oba kotača</i>	-3 boda		
<i>Silazak s daske s jednim ili dva kotača</i>	-2 boda		
<i>Silazak s daske i neuspjelo vraćanje s oba kotača na dasku</i>	-5 bodova		

VOŽNJA U KRUG

<i>Prelazanje s jednim ili dva kotača izvan obilježenog prostora</i>	-2 boda		
--	---------	--	--

CILJ

<i>Pogrešan znak ili izostanak znaka STOP rukom</i>	-5 bodova		
<i>Gubljenje ravnoteže pri kočenju, noga izvan granice obilježenog prostora</i>	-2 boda		
<i>Zaustavljanje prije graničnika</i>	-2 boda		
<i>Rušenje drugog graničnika</i>	-4 boda		

BROJ

<i>Pogrešno upisan ili neupisan broj</i>	-5 bodova		
--	-----------	--	--

ZA SVE ZADATKE (PREPREKE)

<i>Nedozvoljen dodir noge s tlom (svaki dodir)</i>	-1 bod		
<i>Pad s bicikla (dodir tla s obje noge)</i>	-5 bodova		
<i>Vožnja pogrešnim smjerom</i>	-5 bodova		
<i>Propuštena prepreka</i>	-10 bodova		

UKUPNO POZITIVNIH BODOVA	100	-	=
---------------------------------	------------	----------	----------